

13.4.19 KÄSITYÖ

Oppiaineen tehtävä

Yleisesti

Käsityön oppiaine on kasvatusta toiminnallisuuteen, taiteellisuuteen ja ajatteluun. Kun oppilaat harjoittavat sormiaan ja käden lihaksiston luovaa muovailukykyä, samalla he kehittävät ajatteluaan. Käsityö auttaa oppilaita ymmärtämään, mistä ja miten asiat maailmassa rakentuvat. Oppilas saa käsitöiden kautta myös kokemuksen osallisuudesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa omaan elämään ja ympäröivään maailmaan. Käsitöiden harjoittaminen edistää oppimista, opettaa ongelmanratkaisua ja lisää kekseliäisyyttä. Opetuksessa painotetaan oppilaiden erilaisia kiinnostuksen kohteita ja yhteisöllistä toimintaa. Käsityö oppiaineena on kokonaisvaltaista ja laaja-alaista tekemistä, jota on luontevaa toteuttaa useissa eri oppiaineissa.

Vastuullisuus ympäristöstä käsityöopetuksessa näkyy ennen muuta materiaalivalinnoissa. Käsityön materiaalit valitaan mahdollisimman paljon luonnonmateriaaleista kestävän kehityksen näkökulmasta, myös uusiomateriaalia käytetään luonnonmateriaalien rinnalla. Oppilaat oppivat myös yhdistelemään erilaisia materiaaleja, kuten puuta, metallia ja tekstiilejä. Näistä materiaaleista oppilaat valitsevat ja suunnittelevat mielekkäitä, käytännöllisiä ja ikäkaudelle sopivia töitä. Töiden suunnittelussa ja valinnassa otetaan huomioon se, että oppilaalla on mahdollisuus saattaa työnsä valmiiksi ja voi kokea onnistuneensa. Tehdään todellisia tarpeita palvelevia oikeita esineitä.

Käsitöissä oppilas oppii työskentelemään yhdessä toisten kanssa hyvässä työilmapiirissä toisiaan auttaen ja työniloa tuntien. Oppilas oppii arvostamaan omaa ja toisten työtä, näkemään epäonnistumiset uutena mahdollisuutena sekä valmistamaan käyttöesineitä todelliseen tarpeeseen. Käsitöissä kädentaitojen kehittymisen lisäksi oppilas oppii ymmärtämään esteettisyyttä ja värien ja muotojen harmoniaa samalla kun yhteistyö- ja sosiaaliset taidot harjaantuvat.

Käytännön tekemistä integroidaan koko opetussuunnitelmaan, eikä lokeroida vain erillisiksi tunneiksi.^[1]

Vuosiluokilla 1-2

Vuosiluokilla 1-2 oppilaat tutustuvat erilaisiin materiaaleihin ja tekniikoihin sekä suunnittelevat ja toteuttavat käsitöitä omista lähtökohdistaan käsin. Käsien ja silmien yhteistoimintaa harjoitellaan esimerkiksi neuloen, jolloin neulomisen kulku ja käsien toistuvat liikesarjat kehittävät myös ajattelun liikkuvuutta. Virkkauksessa puolestaan vahvistetaan vahvemman käden ja silmien yhteistyötä.

Vuosiluokilla 3-6

Vuosiluokilla 3-6 otetaan käyttöön uusia materiaaleja ja tekniikoita. Silmien ja käden yhteistyötä vahvistetaan kangaspuilla tehtävillä töillä, matemaattisia taitoja kehitetään mittaamisen osalta esimerkiksi ryyjiä tehdessä, hahmotuskykyä ja keskittymisen taitoa ristipistotöillä, kolmiulotteisuuden hahmotusta ja mittasuhteita sekä työn tasapainoa viidellä puikolla neuloessa ja puuta veistäessä, sosiaalisia taitoja yhteisillä käsityöprojekteilla.

Töiden aiheet integroidaan oppilaan ikäkauden mukaisesti muihin oppiaineisiin. Värien suunnittelun kautta lapsi kehittää kauneudentajuaan ja esimerkiksi ristipistotöiden kautta tutustuu suomalaiseen ja eri kulttuurien kirjontaperinteeseen. Suunnittelun ja kaavatyöskentelyn kautta oppilaat oppivat erilaisten työvaiheiden hallintaa. Puutöiden kautta tutustutaan muun muassa mekaniikan ja voiman ilmiöihin.

Vuosiluokilla 7-9

Vuosiluokilla 7-9 työt yksilöllistyvät ja oppilailla toteuttavat töitä enemmän omien mielenkiinnon kohteidensa mukaan. Esimerkiksi 7. ja 8. luokalla murrosiän vaiheessa tietoisuus oman kehon muutoksista kanavoidaan vaatteiden valmistamiseen. Kaavojen laadinta yksilöllisesti omien mittojen mukaan tukee objektiivisen suhteen löytämistä omaan kehoon. Uudet tekniikat, kuten kuparityöt, punontatyöt ja takominen laajentavat työstettävien materiaalien määrää. 9. luokalla kaikki aikaisempina vuosina opitut taidot saadaan omaan käyttöön. Oppilaat vapautuvat yksilölliseen työskentelyyn ja voivat toteuttaa oman suunnitelmansa projektityönä (esim. tekstiilityöt, taonta, puutyöt, keramiikka). Suunnittelussa otetaan huomioon kestävä kehitys. Opetus voidaan toteuttaa asiantuntijoiden johdolla käsityöläisten verstaissa.

Käsityön opetuksen tavoitteet

Vuosiluokka 1

T1 Ohjata oppilas ymmärtämään kokonainen käsityöprosessi työn suunnitteluvaiheesta valmiiksi saattaminen ja esittämään omia ideoitaan kuvallisesti.

T2 Rohkaista oppilasta kiinnostumaan käsin tekemisestä sekä herättää uteliaisuutta keksivään ja kokeilevaan käsityöhön.

T3 Opastaa oppilasta tutustumaan moniin erilaisiin luonnonmateriaaleihin ja työstämiseen sekä ohjata toimimaan vastuuntuntoisesti ja turvallisesti luokan työrauhaa vaalien.

T4 Tukea oppilaan itsetunnon kehittymistä käsityössä onnistumisen, oivaltamisen ja keksimisen kokemusten kautta.

T5 Ohjata oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan käsityötuotteita luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihin.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*

Vuosiluokka 2

T1 Ohjata oppilas ymmärtämään kokonainen käsityöprosessi työn suunnitteluvaiheesta valmiiksi saattaminen ja esittämään omia ideoitaan kuvallisesti.

T2 Rohkaista oppilasta kiinnostumaan käsin tekemisestä sekä herättää uteliaisuutta keksivään ja kokeilevaan käsityöhön.

T3 Opastaa oppilasta tutustumaan moniin erilaisiin luonnonmateriaaleihin ja työstämiseen sekä ohjata toimimaan vastuuntuntoisesti ja turvallisesti luokan työrauhaa vaalien.

T4 Tukea oppilaan itsetunnon kehittymistä käsityössä onnistumisen, oivaltamisen ja keksimisen kokemusten kautta.

T5 Ohjata oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan käsityötuotteita luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihin.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*

Vuosiluokka 3

T1 Vahvistaa oppilan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään, kokeilevaan ja paikallisuutta hyödyntävään käsityöhön.

T2 Ohjata oppilasta hahmottamaan ja hallitsemaan kokonainen käsityöprosessi.

T5 Kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*
- *Turvallisten työtapojen ymmärtäminen.*
- *Omien suunnitelmien luominen ja niiden mukaan eteneminen.*
- *Oppia vanhoja työtapoja ja käsityötaitoja kolmannen luokan talonpoikaisteemaan liittyen; karstaus ja kehräys, taonta, tarve-esineiden vuoleminen*
- *Suunnittelun tukena käytetään vielä tarinoita, mielikuvitusta, leikkejä sekä käsityötaitoja.*

Vuosiluokka 4

T3 Opastaa suunnittelemaan ja valmistamaan yksin tai yhdessä käsityötuote tai -teos luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihin.

T5 Kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*
- *Turvallisten työtapojen ymmärtäminen.*
- *Omien suunnitelmien luominen ja niiden mukaan eteneminen. Tämän voi toteuttaa myös tietotekniikkaa apuna käyttäen.*

Vuosiluokka 5

T2 Ohjata oppilasta hahmottamaan ja hallitsemaan kokonainen käsityöprosessi ja sen dokumentointi.

T4 Ohjata oppilasta tunnistamaan käsitteistöä sekä tuntemaan monia eri erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti.

T5 Kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä.

T6 Opastaa oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistamisessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*
- *Turvallisten työtapojen ymmärtäminen.*
- *Omien suunnitelmien luominen ja niiden mukaan eteneminen. Tämän voi toteuttaa myös tietotekniikkaa apuna käyttäen.*

Vuosiluokka 6

T3 Opastaa suunnittelemaan ja valmistamaan yhdessä käsityötuote tai -teos luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihin.

T6 Opastaa oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistamisessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa.

T7 Ohjata oppilasta arvioimaan, arvostamaan ja tarkastelemaan vuorovaikutteisesti omaa ja muiden kokonaisen käsityön prosessia.

T8 Herättää oppilas arvioimaan kulutus- ja tuotantotapoja kriittisesti.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*
- *Turvallisten työtapojen ymmärtäminen.*
- *Omien suunnitelmien luominen ja niiden mukaan eteneminen. Tämän voi toteuttaa myös tietotekniikkaa apuna käyttäen.*

Vuosiluokka 7

T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi.

T2 Ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi.

T5 Ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa.

T6 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*
- *Turvallisten työtapojen ymmärtäminen.*
- *Omien suunnitelmien luominen ja niiden mukaan eteneminen. Tämän voi toteuttaa myös tietotekniikkaa apuna käyttäen.*
- *Tavoitteena on oppia ompelukoneen käyttö ja hahmottaa ihmiskehon muotoja kaavoittamalla vaate, esimerkiksi esiliina ja paita. Harjoitellaan ompelukoneen käyttöä.*

Vuosiluokka 8

T4 Ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisua.

T7 Ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yritysmaailmassa ja muussa työelämässä.

T8 Ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävästä elämäntapaa.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*
- *Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.*
- *Kyseisen työtavan oppiminen.*
- *Turvallisten työtapojen ymmärtäminen.*
- *Omien suunnitelmien luominen ja niiden mukaan eteneminen. Tämän voi toteuttaa myös tietotekniikkaa apuna käyttäen.*
- *Tavoitteena on ompelukoneen hallinta, kun ompelukoneeseen ja vaateeseen tutustuminen jatkuu. Ommellaan housut ja valmistetaan tossut/jalkineet. Tavoitteena ottaa huomioon myös ympäristönäkökulma esim. tossujen valmistuksessa kierrätysmateriaaleja tai korjaamalla omia vanhoja vaatteita.*

Vuosiluokka 9

T3 Opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita.

T8 Ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävästä elämäntapaa.

Lisäksi tavoitteena on

- *Käsityön valmiiksi saaminen.*
- *Työskentelyrauhan ylläpito.*

- Työn tekemisen arvostaminen ja käsityön valmistusprosessin ymmärtäminen.
- Kyseisen työtavan oppiminen.
- Turvallisten työtapojen ymmärtäminen.
- Omien suunnitelmien luominen ja niiden mukaan eteneminen. Tämän voi toteuttaa myös tietotekniikkaa apuna käyttäen.
- Tavoitteena oppia erilaisten materiaalien käsittelyä ja muokkausta. Tasaisesta kuparilevystä muokataan astia ja pajunvarsista punotaan koreja. Haastavat materiaalit haastavat oppilaat tiiviiseen työskentelyyn. Mahdollisesti tehdään myös nahkatöitä. Suunnitteluprosessin hahmottaminen.

Käsityön tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet

Vuosiluokka 1

1. ja 2. luokalla sisältönä ovat neulominen ja virkkaaminen opettajan suunnittelemassa järjestyksessä. S1-S4

Vuosiluokka 2

2. luokalla sisältönä ovat neulominen ja virkkaaminen opettajan suunnittelemassa järjestyksessä. Neulomisesimerkkejä: patalappu, kaulaliina, laukku, pallo, ym. Virkkausesimerkkejä: käsinukke, pallo, laukku, yhteistyönä iso villapeitto tai seinävaate, huilupussi ym. S1-S4

Vuosiluokka 3

S1 Ideointi: Suunnittelussa perehdytään erilaisiin lähtökohtiin ja hyödynnetään omia moniaistisia kokemuksia ja elämyksiä sekä havainnoidaan ja analysoidaan esineitä, rakennettua ja luonnon ympäristöä uusien ideoiden kehittämiseksi. Käsityössä yhdistetään värejä, kuviota, erilaisia pintoja, tyylejä ja muotoja. Sovelletaan materiaalien lujuus- ja taipumisominaisuuksia. Tutkitaan rakenteiden syntymistä ja energian käyttöä.

S2 Suunnittelu: Laaditaan omalle tuotteelle tai teokselle ja työskentelylle suunnitelma ja kehitetään sitä tarvittaessa. Kokeillaan erilaisia materiaaleja ja työskentelytekniikoita ideoiden

kehittämiseksi tuotteeksi tai teokseksi. Harjoitellaan suunnitelman dokumentointia sanallisesti ja/tai visuaalisesti sekä numeerisesti käyttäen esimerkiksi mittoja, määriä ja mittakaavoja.

S3 Kokeilu: Tutkitaan materiaalien ominaisuuksia sekä käsityön tekemisessä tarvittavien tavallisimpien välineiden käyttötapoja. Sovelletaan näin hankittua tietoa omassa työssä. Kokeillaan monipuolisesti erilaisia materiaaleja kuten erilaisia puulajeja, metalleja, kuituja, lankoja, kankaita ja kierrätysmateriaaleja. Kokeilujen pohjalta tuotetta tai teosta kehitetään vielä eteenpäin. Pääasiallisena materiaalina edelleen villa.

S4 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja /tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia, joiden toteuttamiseen käytetään monenlaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita ja työvälineitä itse tehdyn suunnitelman ohjaamana. Talonpoikaikaisjakson aikana tutustutaan villalangan valmistuksen prosessiin ja opitaan käyttämään siihen tarvittavia välineitä.

S5 Soveltaminen: Työskennellessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä ja tutustutaan luonnonmateriaaleihin ja työtapoihin. Perehdytään laadukkaan tuotteen ominaisuuksiin ja turvalliseen työskentelykulttuuriin. Kolmannella voidaan tehdä esimerkiksi ensimmäisiä

vaatekappaleita, kuten hattuja, puseroita ja huiveja tai käsinukkeja^[2]. Oppilaiden mielikuvituksen käytölle annetaan paljon tilaa^[3].

S6 Dokumentointi ja arviointi: Tehdään käsityöprosessin itse- ja vertaisarviointia prosessin edetessä ikäkauteen sopivilla tavoilla. Opetellaan antamaan kannustavaa yksilö- ja ryhmäpalautetta.

Vuosiluokka 4

S1 Ideointi: Suunnittelussa perehdytään erilaisiin lähtökohtiin ja hyödynnetään omia moniaistisia kokemuksia ja elämyksiä sekä havainnoidaan ja analysoidaan esineitä, rakennettua ja luonnon ympäristöä uusien ideoiden kehittämiseksi. Käsityössä yhdistetään värejä, kuviota, erilaisia pintoja, tyylejä ja muotoja. Sovelletaan materiaalien lujuus- ja taipumisominaisuuksia. Tutkitaan rakenteiden syntymistä ja energian käyttöä.

S2 Suunnittelu: Laaditaan omalle tuotteelle tai teokselle ja työskentelylle suunnitelma ja kehitetään sitä tarvittaessa. Kokeillaan erilaisia materiaaleja ja työskentelytekniikoita ideoiden kehittämiseksi tuotteeksi tai teokseksi. Harjoitellaan suunnitelman dokumentointia sanallisesti ja/tai visuaalisesti sekä numeerisesti käyttäen esimerkiksi mittoja, määriä ja mittakaavoja.

S3 Kokeilu: Tutkitaan materiaalien ominaisuuksia sekä käsityön tekemisessä tarvittavien tavallisimpien välineiden käyttöä. Sovelletaan näin hankittua tietoa omassa työssä.

Kokeillaan monipuolisesti erilaisia materiaaleja kuten erilaisia puulajeja, metalleja, kuituja, lankoja, kankaita ja kierrätysmateriaaleja. Kokeilujen pohjalta tuotetta tai teosta kehitetään vielä eteenpäin.

S4 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja /tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia, joiden toteuttamiseen käytetään monenlaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita ja työvälineitä. Työskennellään itse tehdyn suunnitelman ohjaamana. Pääasiallinen materiaali on edelleen villalanka, mitä käytetään esim. ristipistotyöhön.

S5 Soveltaminen: Työskennellessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä ja tutustutaan luonnonmateriaaleihin ja työtapoihin. Perehdytään laadukkaan tuotteen ominaisuuksiin ja turvalliseen työskentelykulttuuriin.

S6 Dokumentointi ja arviointi: Ideointi, suunnittelu ja dokumentointi on osa taiteellista työskentelyä, joka toteutetaan piirtäen omiin käsityövihkoihin. Tehdään käsityöprosessin itse- ja vertaisarviointia prosessin edetessä. Opetellaan antamaan kannustavaa yksilö- ja ryhmäpalautetta. S6 - katso vuosiluokka 3

Vuosiluokka 5

S1 Ideointi: Suunnittelussa perehdytään erilaisiin lähtökohtiin ja hyödynnetään omia moniaistisia kokemuksia ja elämyksiä sekä havainnoidaan ja analysoidaan esineitä, rakennettua ja luonnon ympäristöä uusien ideoiden kehittämiseksi. Käsityössä yhdistetään värejä, kuviota, erilaisia pintoja, tyylejä ja muotoja. Sovelletaan materiaalien lujuus- ja taipumisominaisuuksia. Tutkitaan rakenteiden syntymistä ja energian käyttöä.

S2 Suunnittelu: Laaditaan omalle tuotteelle tai teokselle ja työskentelylle suunnitelma ja kehitetään sitä tarvittaessa. Kokeillaan erilaisia materiaaleja ja työskentelytekniikoita ideoiden kehittämiseksi tuotteeksi tai teokseksi. Harjoitellaan suunnitelman dokumentointia

sanallisesti ja/tai visuaalisesti sekä numeerisesti käyttäen esimerkiksi mittoja, määriä ja mittakaavoja.

S3 Kokeilu: Tutkitaan materiaalien ominaisuuksia sekä käsityön tekemisessä tarvittavien tavallisimpien koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteita. Sovelletaan näin hankittua tietoa omassa työssä. Kokeillaan monipuolisesti erilaisia materiaaleja kuten erilaisia puulajeja, metalleja, kuituja, lankoja, kankaita ja kierrätysmateriaaleja. Kokeilujen pohjalta tuotetta tai teosta kehitetään vielä eteenpäin.

S4 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja /tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia, joiden toteuttamiseen käytetään monenlaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita ja työvälineitä. Työskennellään itse tehdyn suunnitelman ohjaamana. Viidennen luokan päätyö on neuloa sukat/lapaset/hansikkaat viidellä puikolla. Neulominen on opittu ensimmäisellä luokalla ja nyt taitoa syvennetään. Puutöissä vuolla esim. voiveitsi.

Vuosiluokka 6

S1 Ideointi: Suunnittelussa perehdytään erilaisiin lähtökohtiin ja hyödynnetään omia moniaistisia kokemuksia ja elämyksiä sekä havainnoidaan ja analysoidaan esineitä, rakennettua ja luonnon ympäristöä uusien ideoiden kehittämiseksi. Käsityössä yhdistetään värejä, kuviota, erilaisia pintoja, tyynejä ja muotoja. Sovelletaan materiaalien lujuus- ja taipumisominaisuuksia. Tutkitaan rakenteiden syntymistä ja energian käyttöä.

S2 Suunnittelu: Laaditaan omalle tuotteelle tai teokselle ja työskentelylle suunnitelma ja kehitetään sitä tarvittaessa. Kokeillaan erilaisia materiaaleja ja työskentelytekniikoita ideoiden kehittämiseksi tuotteeksi tai teokseksi. Harjoitellaan suunnitelman dokumentointia sanallisesti ja/tai visuaalisesti sekä numeerisesti käyttäen esimerkiksi mittoja, määriä ja mittakaavoja.

S3 Kokeilu: Tutkitaan materiaalien ominaisuuksia sekä käsityön tekemisessä tarvittavien tavallisimpien koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteita. Sovelletaan näin hankittua tietoa omassa työssä. Kokeillaan monipuolisesti erilaisia materiaaleja kuten erilaisia puulajeja, metalleja, kuituja, lankoja, kankaita ja kierrätysmateriaaleja. Voidaan harjoitella ohjelmoimalla aikaan saatuja toimintoja, joista esimerkkinä robotiikka ja automaatio. Kokeilujen pohjalta tuotetta tai teosta kehitetään vielä eteenpäin. (Materiaaleina edelleen luonnonmukaiset ja kierrätysmateriaalit).

S4 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja /tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia, joiden toteuttamiseen käytetään monenlaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita, työvälineitä, koneita ja laitteita. Työskennellään itse tehdyn suunnitelman ohjaamana.

S5 Soveltaminen: Työskennellessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä ja tutustutaan eri materiaaleihin ja työtapoihin. Perehdytään laadukkaan tuotteen ominaisuuksiin ja turvalliseen työskentelykulttuuriin.

S6 Dokumentointi ja arviointi: Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään osana ideointia, suunnittelua ja dokumentointia. Tehdään käsityöprosessin itse- ja vertaisarviointia prosessin edetessä. Opetellaan antamaan kannustavaa yksilö- ja ryhmäpalautetta.

Vuosiluokka 7

Ompelukoneen käytön opettelu (joko 7. tai 8.luokalla), vaatteiden kaavoittaminen ja ompelu: ylävartalon vaate. Mahdollisesti myös kenkien teko.

Sisältöjen toteuttaminen antaa oppilaalle monipuolisen kokemuksen käsityön alueista ja mahdollisuuden useiden käsityötaitojen omaksumiseen. Sisältöalueista muodostetaan yhtenäisiä oppimistehtäviä, joissa useat sisällöt limittyvät yhtäaikaisesti toisiinsa.

S1 Innovointi: Ratkaistaan erilaisia tuotesuunnittelutehtäviä luovasti ja kekseliäästi käyttäen käsityön käsitteistöä, merkkejä ja symboleja. Toteutetaan suunnitelmat itseilmaisua vahvistaen. Tehdään käsityöprosessin itse- ja vertaisarviointia prosessin edetessä.

S2 Muotoilu: Perehdytään asumisen, liikkumisen ja pukeutumisen yhteiskunnalliseen, kulttuuriseen ja teknologiseen kehitykseen sekä hyödynnetään paikallisuutta ja eri kulttuurien perinteitä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa.

S3 Kokeilu: Harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja sekä käytetään luovasti ja rohkeasti erilaisia perinteisiä ja uusia materiaaleja ja valmistustekniikoita. Käytetään sulautettuja järjestelmiä käsityöhön eli sovelletaan ohjelmointia suunnitelmiin ja valmistettaviin tuotteisiin.

S4 Dokumentointi ja arviointi: Tutustutaan eri menetelmien tarjoamiin mahdollisuuksiin tuotteiden suunnittelu- ja valmistusprosessissa. Analysoidaan tuotteiden muotoilua ja käytettävyyttä. Kokonainen käsityöprosessi dokumentoidaan hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa.

S5 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia laadukkaita ja toimivia, ekologisesti ja eettisesti kestäviä tuotteita tai teoksia. Käytetään käsityön tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

S6 Työturvallisuus: Perehdytään työturvallisuuteen ja kartoitetaan ja arvioidaan työn vaaroja sekä riskejä osana käsityöprosessia. Työskennellään turvallisesti.

S7 Yrittäjämäinen oppiminen: Tutustutaan yrittäjämäiseen oppimiseen, yrittäjyyteen ja järjestöyhteistyöhön havainnollisesti, virtuaalisesti, opintokäynneillä tai yritysvierailuilla. Huomioidaan käsityöosaamisen merkitys työelämälle. Hyödynnetään kulttuurilaitosten tarjontaa ideoinnin lähteenä.

S8 Tiedostaminen ja osallistuminen: Tutkitaan käsityön ja tuotteiden erilaisia merkityksiä yksilön, yhteiskunnan ja ympäristön näkökulmasta. Pohditaan käsityötä hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen edistäjänä arjessa. Harjoitellaan käsityöllä osallistumista, vaikuttamista ja viestimistä.

Vuosiluokka 8

Ompelukoneen käyttö, vaateen kaavoittaminen ja ompeleminen: alavartalon vaate.

Osallistuminen mm. näytelmävaatteiden valmistukseen ja suunnitteluun.

Sisältöjen toteuttaminen antaa oppilaalle monipuolisen kokemuksen käsityön alueista ja mahdollisuuden useiden käsityötaitojen omaksumiseen. Sisältöalueista muodostetaan yhtenäisiä oppimistehtäviä, joissa useat sisällöt limittyvät yhtäaikaisesti toisiinsa.

S1 Innovointi: Ratkaistaan erilaisia tuotesuunnittelutehtäviä luovasti ja kekseliäästi käyttäen käsityön käsitteistöä, merkkejä ja symboleja. Toteutetaan suunnitelmat itseilmaisua vahvistaen. Tehdään käsityöprosessin itse- ja vertaisarviointia prosessin edetessä.

S2 Muotoilu: Perehdytään asumisen, liikkumisen ja pukeutumisen yhteiskunnalliseen, kulttuuriseen ja teknologiseen kehitykseen sekä hyödynnetään paikallisuutta ja eri kulttuurien perinteitä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa.

S3 Kokeilu: Harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja sekä käytetään luovasti ja rohkeasti erilaisia perinteisiä ja uusia materiaaleja ja valmistustekniikoita. Käytetään sulautettuja järjestelmiä käsityöhön eli sovelletaan ohjelmointia suunnitelmiin ja valmistettaviin tuotteisiin.

S4 Dokumentointi ja arviointi: Tutustutaan eri menetelmien tarjoamiin mahdollisuuksiin tuotteiden suunnittelu- ja valmistusprosessissa. Analysoidaan tuotteiden muotoilua ja käytettävyyttä. Kokonainen käsityöprosessi dokumentoidaan hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa.

S5 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia laadukkaita ja toimivia, ekologisesti ja eettisesti kestäviä tuotteita tai teoksia. Käytetään käsityön tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

S6 Työturvallisuus: Perehdytään työturvallisuuteen ja kartoitetaan ja arvioidaan työn vaaroja sekä riskejä osana käsityöprosessia. Työskennellään turvallisesti.

S7 Yrittäjämäinen oppiminen: Tutustutaan yrittäjämäiseen oppimiseen, yrittäjyyteen ja järjestöyhteistyöhön havainnollisesti, virtuaalisesti, opintokäynneillä tai yritysvierailuilla. Huomioidaan käsityöosaamisen merkitys työelämälle. Hyödynnetään kulttuurilaitosten tarjontaa ideoinnin lähteenä.

S8 Tiedostaminen ja osallistuminen: Tutkitaan käsityön ja tuotteiden erilaisia merkityksiä yksilön, yhteiskunnan ja ympäristön näkökulmasta. Pohditaan käsityötä hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen edistäjänä arjessa. Harjoitellaan käsityöllä osallistumista, vaikuttamista ja viestimistä.

Vuosiluokka 9

Pääasiallisina materiaaleina ovat mm. kangas, kupari ja paju. Suunnitteluprosessin hahmottaminen.

Sisältöjen toteuttaminen antaa oppilaalle monipuolisen kokemuksen käsityön alueista ja mahdollisuuden useiden käsityötaitojen omaksumiseen. Sisältöalueista muodostetaan yhtenäisiä oppimistehtäviä, joissa useat sisällöt limittyvät yhtäaikaaisesti toisiinsa.

S1 Innovointi: Ratkaistaan erilaisia tuotesuunnittelutehtäviä luovasti ja kekseliäästi käyttäen käsityön käsitteistöä, merkkejä ja symboleja. Toteutetaan suunnitelmat itseilmaisua vahvistaen. Tehdään käsityöprosessin itse- ja vertaisarviointia prosessin edetessä.

S2 Muotoilu: Perehdytään asumisen, liikkumisen ja pukeutumisen yhteiskunnalliseen, kulttuuriseen ja teknologiseen kehitykseen sekä hyödynnetään paikallisuutta ja eri kulttuurien perinteitä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa.

S3 Kokeilu: Harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja sekä käytetään luovasti ja rohkeasti erilaisia perinteisiä ja uusia materiaaleja ja valmistustekniikoita. Käytetään sulautettuja järjestelmiä käsityöhön eli sovelletaan ohjelmointia suunnitelmiin ja valmistettaviin tuotteisiin.

Ohjataan oppilaita toteuttamaan itse suunnittelemaansa malleja.

S4 Dokumentointi ja arviointi: Tutustutaan eri menetelmien tarjoamiin mahdollisuuksiin tuotteiden suunnittelu- ja valmistusprosessissa. Analysoidaan tuotteiden muotoilua ja käytettävyyttä. Kokonainen käsityöprosessi dokumentoidaan hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa.

S5 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia laadukkaita ja toimivia, ekologisesti ja eettisesti kestäviä tuotteita tai teoksia. Käytetään käsityön tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

S6 Työturvallisuus: Perehdytään työturvallisuuteen ja kartoitetaan ja arvioidaan työn vaaroja sekä riskejä osana käsityöprosessia. Työskennellään turvallisesti.

S7 Yrittäjämäinen oppiminen: Tutustutaan yrittäjämäiseen oppimiseen, yrittäjyyteen ja järjestöyhteistyöhön havainnollisesti, virtuaalisesti, opintokäynneillä tai yritysvierailuilla. Huomioidaan käsityöosaamisen merkitys työelämälle. Hyödynnetään kulttuurilaitosten tarjontaa ideoinnin lähteenä.

S8 Tiedostaminen ja osallistuminen: Tutkitaan käsityön ja tuotteiden erilaisia merkityksiä yksilön, yhteiskunnan ja ympäristön näkökulmasta. Pohditaan käsityötä hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen edistäjänä arjessa. Harjoitellaan käsityöllä osallistumista, vaikuttamista ja viestimistä.

Käsityön oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Vuosiluokilla 1-2

Vuosiluokilla 1-2 oppimisympäristö on turvallinen, viihtyisä ja helposti muunneltavissa oleva tila. Mahdollisuuksien mukaan käsityötä opiskellaan kotiluokassa, jonka tutussa ympäristössä oppilaiden on helpompi toimia itsenäisesti, itseohjautuvasti ja sosiaalisuuteen harjaantuen. Materiaalit ovat luonnonmateriaaleja ja mahdollisuuksien mukaan myös luonnosta hankittuja.

Tavoitteena on oikeiden työtapojen oppimisen lisäksi oppia yhdessä tekemistä ja tekemisen yhtäaikaaisuutta. Tavoitteen toteutumiseksi voidaan luoda esimerkiksi pajatunnelma, jossa on mahdollisuus keskustella työn ohessa.

Vuosiluokilla 3-6

Oppimisympäristö voi laajeta omasta luokahuoneesta mahdolliseen käsityöluokkaan ja koulun ulkopuolisiin oppimisympäristöihin. Kolmannella luokalla oppimisympäristö voi olla esim. maatila, puistoalue tai sepän paja. Työtavat ovat edelleen käytännönläheiset ja työt tehdään käsin. Suunnittelun tukena käytetään vielä tarinoita, mielikuvitusta, leikkejä sekä käsityötaitoja. Käsitöissä tulevien vaiheiden kirjaamista ja raportointia harjoitellaan. Erilaisia malleja ja töihin tulevien luonnonmateriaalien värejä voidaan suunnitella myös tietotekniikkaa apuna käyttäen.

Vuosiluokilla 7-9

Oppimisympäristö laajentuu tekniikkaan, esim. ompelukoneisiin, sähkötyökoneisiin ja poriin. Ymmärretään, että tekniikka on tiettyjen työvaiheiden apuväline.

Tietotekniikka ja sen tuomat mahdollisuudet otetaan tässä vaiheessa käyttöön suunnitteluvaiheessa ja työvaiheiden dokumentoinnissa. Työtavoissa heijastuu ympäristöteema. Uudelleenkäytetään ja kierrätetään materiaaleja. Työtavat tukevat vastuullista ja itsenäistä työskentelyä materiaalivalinnat ja rahankäyttö mukaan lukien.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki käsityössä

Vuosiluokilla 1-2

Oppilas ohjataan työhön ja oikeisiin työtapoihin tarinoiden ja satukuvien avulla. Työskentely on yhteisöllistä ja vuorovaikutteista. Oppilaat tekevät samoja töitä, joissa yksilöllinen kädenjälki ja toteutus (esim. värit) tulevat esiin ja jolloin sosiaaliset taidot kehittyvät, kun oppilaat tukevat ja opettavat toisiaan. Edistyneemmille ja nopeille oppilaille voidaan antaa haasteellisia lisätehtäviä. Paljon tukea tarvitsevat oppilaat saavat helpotettuja tehtäviä ja mahdollisesti lisää aikaa saattaa työnsä valmiiksi.

Vuosiluokilla 3-6

Vuosiluokilla 3-6 oppilailla on ikäryhmässään sama aihe, mutta toteuttaminen tapahtuu yksilöllisessä rytmissä. Huomiota kiinnitetään pitkäjänteiseen työskentelyyn ja pitkiin tekoprosesseihin ja vaihe vaiheelta eteneviin töihin. Vuosittaiset teemat ja työskentely töiden parissa luo pohjaa seuraavien vuosien vaativimpiin töihin. Työt tukevat oppilaan kehitystä, ja esimerkiksi 6. luokalla valmistettava nukke auttaa murrosiän kynnyksellä olevia oppilaita kehittämään hyvää ja tervettä minäkuvaa.

Vuosiluokilla 7-9

Opetuksessa korostetaan suunnittelun vapautta. Persoonalliselle suunnittelulle ja toteutukselle annetaan enemmän sijaa. Työt ovat käytännöllisiä ja opetus integroidaan mahdollisuuksien mukaan muihin oppiaineisiin. Prosessien tunteminen ja loppuun saattaminen vahvistavat innostusta, oma-aloitteisuutta ja taitojen syventymistä. Oppilaita kannustetaan osallistuvuuteen, kannustavuuteen ja itseohjautuvuuteen sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan omaan taitotasoon soveltuvia haastaviakin töitä.

Oppilaan oppimisen arviointi käsityössä

Vuosiluokka 1

- Työskentelytaidot
- Käsityön huolellisuus, siisteys ja esteettisyys
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti että kirjallisesti lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka 2

- Työskentelytaidot
- Käsityön siisteys ja esteettisyys
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa
- Omasta työstä kertominen muille (itsearviointi)
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti että kirjallisesti lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka 3

- Työskentelytaidot
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu
- Edistyminen tavoitteellisessa toiminnassa
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa, mielikuvituksen käyttö
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti että kirjallisesti lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka 4

- Työskentelytaidot
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu ja dokumentointi
- Edistyminen tavoitteellisessa toiminnassa
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti että kirjallisesti lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka 5

- Työskentelytaidot
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu ja dokumentointi
- Edistyminen tavoitteellisessa toiminnassa
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti että kirjallisesti lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka 6

- Työskentelytaidot
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu ja dokumentointi
- Edistyminen tavoitteellisessa toiminnassa
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa
- Oppimisen taidot
- Tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen omassa työskentelyssä
- Oman ja muiden työn arviointi, vertaispalautteen antaminen
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti että kirjallisesti lukuvuoden aikana.

Käsityön arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/ arvosanaa kahdeksan varten

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arviointin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
T1 vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä	S1-S6		Ei vaikuta arvosanan muodostamiseen. Oppilaita ohjataan

innostaa keksivään, kokeilevaan ja paikallisuutta hyödyntävään käsityöhön			pohtimaan kokemuksia osana itsearviointia.
T2 ohjata oppilasta hahmottamaan ja hallitsemaan kokonainen käsityöprosessi ja sen dokumentointi	S1-S6	Oman työn suunnittelu, valmistus, arviointi ja prosessin dokumentointi	Oppilas osaa toteuttaa kokonaisen käsityöprosessin ja tehdä dokumentointia prosessin eri vaiheista.
T3 opastaa oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan yksin tai yhdessä käsityötuote tai -teos luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihin	S1-S4	Tuotteen valmistaminen	Oppilas osaa valmistaa omaan tai yhteiseen suunnitelmaansa perustuvan tuotteen tai teoksen, jossa on huomioitu esteettisyys ja toimivuus.
T4 ohjata oppilasta tunnistamaan käsitteistöä sekä tuntemaan monia erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti	S3,S5	Käsityössä käytettävien materiaalien ja valmistustekniikoiden valinta, yhdistäminen ja työstäminen	Oppilas valitsee, yhdistää ja käyttää tarkoituksenmukaisesti eri materiaaleja ja valmistustekniikoita. Oppilas tuntee ja osaa käyttää käsityön käsitteistöä.
T5 kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä	S1-S5	Työskentelytaidot	Oppilas ottaa vastuuta omasta työstään ja toimii tavoitteellisesti. Oppilas osaa kuvata yksinkertaisten ja arkipäivään liittyvien laitteiden toimintaperiaatteita. Oppilas osaa käyttää asianmukaisia työvälineitä, koneita ja

			laitteita oikein, turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti.
T6 opastaa oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistamisessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa	S1, S2, S6	Tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen omassa työskentelyssä	Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa ohjatusti käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa.
T7 ohjata oppilasta arvioimaan, arvostamaan ja tarkastelemaan vuorovaikutteisesti omaa ja muiden kokonaisen käsityön prosessia	S6	Oman ja muiden työn arviointi, vertaispalautteen antaminen	Oppilas osallistuu rakentavasti oman ja toisten työn ja työskentelyn arviointiin ja vertaispalautteen antamiseen.
T8 herättää oppilas arvioimaan kulutus- ja tuotantotapoja kriittisesti	S1-S3, S5	Kulutus- ja tuotantotapojen pohdinta	Oppilas osaa ilmaista, miten kulutus- ja tuotantotavat vaikuttavat tuotteen elinkaaren.

Vuosiluokka 7

- Työskentelytaidot
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu ja dokumentointi
- Edistyminen tavoitteellisessa toiminnassa
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa
- Oppimisen taidot
- Tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen omassa työskentelyssä
- Oman ja muiden työn arviointi, vertaispalautteen antaminen
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti että kirjallisesti lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka 8

- Työskentelytaidot
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu ja dokumentointi
- Edistyminen tavoitteellisessa toiminnassa
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa

- Oppimisen taidot
- Tieto- ja viestintätekniiset taidot
- Oman ja muiden työn arviointi, vertaispalautteen antaminen
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti, kirjallisesti, että numeroarviointilla lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka 9

- Työskentelytaidot
- Yhteistyötaidot
- Oman työn suunnittelu ja dokumentointi
- Edistyminen tavoitteellisessa toiminnassa
- Edistyminen kekseliäiden ratkaisujen tuottamisessa
- Oppimisen taidot
- Tieto- ja viestintätekniiset taidot
- Oman ja muiden työn arviointi, vertaispalautteen antaminen
- Oppilaita arvioidaan sekä suullisesti, kirjallisesti, että numeroarvioinnilla lukuvuoden aikana.

Käsityön päättöarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä

Käsityön opetuksen tavoitteena on	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Arvosanan kahdeksan osaaminen
T1 ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi	S2-S5	Työskentely ja tuottaminen	Oppilas suunnittelee työskentelyään, osaa tehdä valintoja ja etsiä työhönsä omia ratkaisuja.
T2 ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan	S1-S5	Kokonaisen käsityöprosessin toteuttaminen	Oppilas osaa asettaa työskentelylleen tavoitteita sekä työskentelee käsityöprosessin mukaisesti ja arvioi realistisesti oppimistaan käsityöprosessin aikana.
T3 opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään	S1-S5	Valmistaminen, tekniikat ja työvälineet	Oppilas osaa valita tarkoituksenmukaisia materiaaleja sekä

<p>monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita</p>			<p>tekniikoita ja työmenetelmiä ja osaa käyttää niitä valmistaessaan suunnittelemaan tuotteita/teoksia.</p>
<p>T4 ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuaan</p>	S1-S5	<p>Visuaalinen materiaallinen ja teknologinen ilmaisu</p>	<p>Oppilas käyttää käsityön keskeisiä käsitteitä ja osaa esittää ideansa selkeästi sekä toteuttaa ne suunnitelmaan perusten ottaen huomioon esteettisyyden ja toimivuuden.</p>
<p>T5 ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa</p>	S6	<p>Turvallinen työskentely</p>	<p>Oppilas osaa arvioida työskentelyn vaaroja ja riskejä sekä toimia turvallisesti käsityöprosessissa.</p>
<p>T6 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa</p>	S1-S5	<p>Tieto- ja viestintäteknologiset taidot Yhteisöllinen työskentely</p>	<p>Oppilas osaa käyttää itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa suunnittelussa ja valmistamisessa sekä oman tai yhteisen käsityö-prosessin dokumentoinnissa tieto- ja viestintä-tekniologiaa.</p>
<p>T7 ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys</p>	S7	<p>Kädentaitojen ja käsityön merkityksen hahmottaminen arkielämässä ja yhteiskunnassa</p>	<p>Oppilas osaa esimerkkien avulla kuvailla käsityön merkitystä arjessa,</p>

omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä			yhteiskunnassa ja työelämässä.
T8 ohjata oppilaita taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa	S8	Valintojen tekeminen ja niiden perustelut	Oppilas osaa perustella käsityön merkityksen kestäväälle elämäntavalle ja tehdä sen mukaisia valintoja työskentelyssään.

Laaja-alainen osaaminen

Vuosiluokka 1

- Kahden käden motoriikka ja neulomisen järjestelmällinen kulku kehittävät ajattelun liikkuvuutta.(L1)
- Toisten auttaminen ja yhteistyö. (L2)
- Omien jälkien siivoaminen, omista työvälineistä huolehtiminen sekä turvalliset työtavat. (L3)
- Suullisten ohjeiden ymmärtäminen ja vastaanottaminen. (L4)
- Osaa kysyä neuvoa ja ottaa neuvoja vastaan. (L5)
- Luonnonmukaiset materiaalit.(L7)

Vuosiluokka 2

- Käsine-eläimien virkkaaminen ja yhteisen nukketeatteriesityksen valmistus.(L2, L5, L7)
- Oman suunnitelman työstäminen valmiiksi käsineeksi. (L4)

Vuosiluokka 3

- Käydään läpi villan työstäminen raaka-aineesta valmiiksi tuotteeksi. Esimerkkinä villan karstausta, kehräystä ja kudonta paimenpussiksi. (L1 - L7)

Vuosiluokka 4

- Ristipistotyöt ja kirjonta kehittävät hienomotoriikkaa, hahmotuskykyä ja vaativat keskittymistä. (L1,L4)
- Tutustutaan suomalaiseen ja eri kulttuurien kirjontaperinteisiin.(L2)

Vuosiluokka 5

- Kolmiulotteisuuden hahmottaminen neuloessa viidellä puikolla. Nurjan silmukan oppiminen käänteisenä kuvana oikeasta silmukasta.(L1, L4)
- Muiden maiden neulomisperinteeseen tutustuminen. (L2)

Vuosiluokka 6

- Oppilaiden ompelemat yksilölliset eläimet luovat kuvan yhteisöstä. Veistossa luokka voi valmistaa riipputikkaat tai riippusillan, jonka tarkoituksena on osoittaa yhteistyön voima rakentamisessa. (L2, L7)
- Tietotekniikkaa käytetään hyväksi liikkuvan eläimen kaavojen valmistamisessa. (L4, L5)
- Mittasuhteet ja kolmiulotteisuuden hahmottaminen (esim. nukke, eläin sekä kupera- ja koveramuoto ja eläin veistossa) (L1)
- Nuken vaatetus (L1, L2)
- Materiaaleina kaikissa töissä pyritään käyttämään mahdollisimman paljon uusiomateriaaleja (L7)

Vuosiluokka 7

- Vaatteiden ja kenkien valmistus oman kehon mittojen mukaan. (L1, L3-L7)
- Veistossa huonekalun ja mekaanisen lelun valmistus. (L1, L4, L6)
- Materiaaleina kaikissa töissä pyritään käyttämään mahdollisimman paljon uusiomateriaaleja. (L7)

Vuosiluokka 8

- Vaatteiden valmistus oman kehon mittojen mukaan. (L1, L3-L7)
- Taiteellisena veistotyönä esim. kulmaliitoslaatikko tai reliefi. (L1, L2, L4, L5)
- Näytelmävaatteiden valmistus. (L1-L7)
- Materiaaleina kaikissa töissä pyritään käyttämään mahdollisimman paljon uusiomateriaaleja. (L7)

Vuosiluokka 9

- Erilaiset projektityöt edellisinä vuosina opittuja taitoja soveltaen ja syventäen. (L1-L7)

[1] (Rawson & Richter 2004, 174)

[2] (Rawson & Richter 2004, 176).

[3] (Rawson & Richter 2004, 176)